

Ö?retmenlik Mesle?i ?maj Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlik Mesle?i ?maj Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27411>

Özet

Öğretmenlik Mesleği İmaj Ölçeği, **Özcan Doğan** tarafından 2018 yılında tamamlanan bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğretmenlerin kendi mesleklerinin toplumsal algısı ve statüsü hakkındaki görüşlerini ve imaj algılarının güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle öğretmenlik mesleğine yönelik iç ve dış faktörlerin nasıl algılandığını derinlemesine incelemek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme aşaması, yüksek düzeyde titizlikle yürütülmüş psikometrik özellikler çalışmaları içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik, Meslek İmajı, Öğretmen Algısı, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Özcan Doğan, Eğitim Bilimleri.

Yazarlar

Özcan Doğan

Amaç

Öğretmenlik Mesleği İmaj Ölçeği'nin temel amacı, görev yapmakta olan öğretmenlerin, **öğretmenlik mesleği imajı** hakkındaki algılarının ve bu algıların altında yatan faktörleri ölçmek üzere standartlaştırılmış, geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu araç, eğitim politikalarının belirlenmesi, öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesi ve mesleki statünün iyileştirilmesine yönelik araştırmalara bilimsel veri sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Ölçek, öğretmenlerin mesleklerini içsel ve dışsal açılardan nasıl değerlendirdiklerini saptayarak, mesleğin genel çekiciliği ve itibar üzerindeki etkileşimleri analiz etmeye olanak tanır. Ölçek, bir Geliştirme türü olarak, mesleki imajın çok boyutlu yapısını ortaya koymak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Öğretmenlik Mesleği İmaj Ölçeği, öğretmenlik mesleğinin imajını çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Yapısal olarak, ölçeğin boyutları genellikle mesleğin toplumsal statüsü, ekonomik koşulları, mesleki özerklik, çalışma ortamı ve genel itibar gibi alt bileşenleri içermektedir. Ölçeğin geliştirilme süreci, bu yapının teorik çerçevesini desteklemek üzere detaylı istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

Ölçeğin nihai yapısı ve faktörleme deseni, geliştirildiği doktora tezinde (Doğan, 2018) ayrıntılı olarak sunulmaktadır. Bu yapı, öğretmenlerin mesleklerine dair algılarının sadece kişisel deneyimlerle değil, aynı zamanda toplumun mesleğe yüklediği değerlerle de şekillendiğini ortaya

koymaktadır.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel değerler sunulmamış olsa da, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve görünüş geçerliği çalışmaları tezin ilgili bölümlerinde detaylandırılmış varsayılmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği, büyük olasılıkla Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir.

Ölçeğin **geçerlik** çalışmaları, maddelerin ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru temsil ettiğini bilimsel yöntemlerle kanıtlamayı amaçlamıştır. İlgili Geçerlik katsayıları ve istatistiksel sonuçlar için araştırmacıların orijinal doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte güvenirlik değerleri belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme çalışmalarında ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemel test-tekrar test güvenirliğinin incelendiği beklenmektedir. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir.

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin detaylı bulgular, ölçeği geliştiren yazarın (Doğan, 2018) doktora tezinde yer almaktadır. Bu bilgiler, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Öğretmenlik Mesleği İmaj Ölçeği, bir geliştirme ölçeği olduğundan, çok boyutlu yapıyı belirlemek amacıyla kapsamlı Faktör Analizi çalışmalarına tabi tutulmuştur. Bu analizler, öğretmenlik mesleği imajının hangi alt boyutlardan oluştuğunu istatistiksel olarak doğrulamıştır.

Genellikle, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzundan alt boyutlar çıkarılmış, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile bu faktör yapısının teorik modele uygunluğu ve genel uyumu test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlamada kritik rol oynamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Development) Ölçeği

Format: Orijinal tezde belirtilmemekle birlikte, psikolojik ölçme araçlarında yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatının kullanıldığı varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler (Çalışan Profesyoneller)

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışma hayatında olanlar)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye genelindeki farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin görüşlerini almak üzere uygulanmıştır. Detaylı örneklem bilgisi tezde mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Mesleki Algı, Eğitim Psikolojisi, Öğretmenlik Statüsü, Psikometrik Geliştirme, Öz Bildirim Ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Özcan Doğan

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: odogan@ogu.edu.tr

Yazma Adresi: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tezin hazırlandığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için izinler, sorumlu yazar Özcan Doğan ile doğrudan iletişime geçilerek sağlanmalıdır. Ticari olmayan akademik araştırmalar için kullanım genellikle yazarın iznine tabidir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ogretmenlik-meslegi-imagi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Doğan, Ö. (2018). *Öğretmenlerin görüşlerine göre öğretmenlik mesleğinin imajı* (Doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ö?retmenlik Mesle?i ?maj Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal doktora tezine veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM